

AD 12/15

LIMITE

CONF-RS 1

PRISTOPNI DOKUMENT

Zadeva: SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE
Poglavje 35: Druge zadeve
Točka 1: normalizacija odnosov med Srbijo in Kosovom*

* To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSN 1244/1999 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

SKUPNO STALIŠČE EVROPSKE UNIJE

Poglavje 35: Druga vprašanja

Točka 1: Normalizacija odnosov med Srbijo in Kosovom*

To stališče Evropske unije temelji na njenem splošnem stališču za pristopno konferenco s Srbijo (CONF- RS 1/14), zanj pa veljajo pogajalska načela, ki jih je ta konferenca potrdila, kar zlasti pomeni, da:

- kakršno koli mnenje, ki ga o določenem poglavju pogajanj izrazita Srbija ali EU, v ničemer ne vpliva na stališče, ki ga lahko zavzameta o drugih poglavjih;
- se dogovori, ki so bili doseženi med pogajanjmi o posebnih poglavjih, tudi delni, ne morejo upoštevati kot dokončni, dokler ni dosežen splošni dogovor o vseh poglavjih;
- bo napredovanje Srbije v pogajanjih za pristop k EU odvisno od napredovanja njene pripravljenosti na pristop, to pa se bo merilo zlasti po vztrajnih prizadevanjih Srbije za viden in trajen napredek v odnosih s Kosovom, pa tudi po izpolnjevanju zahtev iz točke 23 pogajalskega okvira.

EU poziva Srbijo, naj še naprej izkazuje zavezanost doseganju rezultatov in napredka ter prizadevanjem pri izvajanju sporazumov ter se trudi, da bi normalizacija še bolj napredovala.

EU se seznanja s stališčem Srbije (CONF-RS 2/14), v katerem je izjavila, da *bo Srbija, ki se popolnoma zaveda, da morata procesa pristopa k EU in normalizacije potekati vzporedno in se medsebojno dopolnjevati, še naprej povsem zavezana nadaljevanju normalizacije in dialogu s Prištino.*

To poglavje ne nadomešča dialoga med Beogradom in Prištino, ki poteka pod okriljem visoke predstavnice. Kot je zapisano v točki 1 v poglavju 35 „Druga vprašanja“: Normalizacija odnosov med Srbijo in Kosovom bo vezni člen med tem dialogom in pristopnimi pogajanjmi.

EU ugotavlja, da bi lahko Srbiji glede na trenutno stanje njenih priprav na tej stopnji pripisali zadostno pripravljenost za pogajanja o tem poglavju, pri čemer se razume, da mora Srbija v dobri veri še naprej uspešno izvajati sporazume in poglobljati normalizacijo. Komisija in visoka predstavnica zato priporočata začetek pristopnih pogajanj s Srbijo o poglavju 35 – Druga vprašanja, točka 1: Normalizacija odnosov med Srbijo in Kosovom.

Srbija bi morala zagotoviti, da bo izpolnila svoje naloge v zvezi z izvajanjem dogovorov z dne 25. avgusta 2015, zlasti dogovora o ustanovitvi združenja/skupnosti občin z večinskim srbskim prebivalstvom na Kosovu, pa tudi izvajanja drugih elementov Prvega sporazuma iz aprila 2013 (policija, pravosodje, civilna zaščita). Poleg tega bo izpolnila še preostale zaveze iz prejšnjih tehničnih sporazumov. Slednjič bi Srbija morala delovati v smeri doseganja dodatnih dogovorov v skladu s pogajalskim okvirom in tako v dobri veri poglobljati normalizacijo, kar naj bi postopoma privedlo do celovite normalizacije odnosov med Srbijo in Kosovom.

Komisija in visoka predstavnica bosta v skladu s pogajalskim okvirom podrobno in dosledno spremljali, kako bo Srbija izpolnjevala naslednji prvi sklop vmesnih meril, in Svetu „najmanj dvakrat na leto“ poročali o tem.

Ta prvi sklop vmesnih meril bo ustrezno posodobljen glede na prihodnji razvoj dialoga.

Če bo napredek pri normalizaciji odnosov s Kosovom občutno manjši kot napredek v pogajanjih na splošno, ker Srbija ne bi ravnala v dobri veri, zlasti pri izvajanju sporazumov med Srbijo in Kosovom, bo Komisija na lastno pobudo ali na zahtevo tretjine držav članic v skladu s točko 25 pogajalskega okvira predlagala, da se zadržijo njena priporočila za začetek oziroma zaključek drugih pogajalskih poglavij ter ustrezno prilagodijo s tem povezane priprave, dokler se to razhajanje ne odpravi.

1. Izvajanje Prvega sporazuma (april 2013) in majski izvedbeni načrt – sporazumi o energiji in telekomunikacijah

Volitve

- Srbija preneha financirati in podpirati srbske strukture (tj. začasne občinske svete, uslužbence občin), da se občinske uprave dokončno vzpostavijo in utrdijo v skladu s kosovskim pravom;
- Srbija spodbuja občinske organe severnega Kosova k doslednemu spoštovanju kosovske zakonodaje, zlasti glede javnih naročil in preostalih nerešenih vprašanj iz občinskih statutov (tj. glede uporabe občinskih znamk in oznak v skladu z veljavno kosovsko zakonodajo).

Združenje/skupnost občin z večinskim srbskim prebivalstvom na Kosovu

- Srbija prispeva k nadaljevanju procesa (priprava statuta) po časovnem razporedu, dogovorjenem v skladu s kosovskim pravom, Prvim sporazumom in sporazumom z dne 25. avgusta 2015;
- Srbija se zavzema za pregledno porabo finančnih sredstev, ki jih namenja združenju/skupnosti občin z večinskim srbskim prebivalstvom na Kosovu.

Policija

- Srbija vsako četrletje kosovskim pristojnim organom zagotovi informacije o pokojninskih prejemkih, ki jih izplačuje svojim nekdanjim policistom, zdaj vključenim v kosovsko policijo, kot je ustrezno.

Pravosodje

- Srbija še naprej konstruktivno sodeluje v prizadevanjih za sporazum o pravosodnem podpornem osebju in prostorih;
- Srbija potrjuje zaključek mandata za vse sodne uslužbence, ki bodo integrirani;

- Srbija uveljavi posebno zakonodajo v zvezi s srbsko sodno institucijo na Kosovu, kot je predvideno v srbskem zakonu o sedežih in ozemeljskih pristojnostih sodišč in tožilstva;
- Srbija vsako četrletje zagotovi informacije o pokojninskih prejemkih, ki jih izplačuje sodnim uslužbencem, vključenim v kosovske sodne in tožilske svete, kot je ustrezno.

Civilna zaščita

- Srbija sprejme predpise, potrebne za prenehanje izplačevanja plač in zagotavljanja finančnih sredstev civilni zaščiti na Kosovu.

Sporazumi o povezovanju

- Srbija še naprej dosledno spoštuje določbe o izmenjavi uradnih obiskov;
- Srbija zagotavlja srbskemu uradniku za zvezo v Prištini vso potrebno upravno podporo (na primer s pokritjem najemnine za uradne prostore);
- Srbija se dogovori o grafični podobi uradne korespondence, ki še ni določena (znamke, simboli in glave pisem);
- Srbija kosovskim uradnikom za zvezo v Beogradu še naprej zagotavlja varnostno podporo in dostop do srbskih sogovornikov.

Sporazum o energiji

- Srbija še naprej dejavno sodeluje v procesu normalizacije med kosovskim upravljavcem prenosnega omrežja (KOSTT) in srbskim podjetjem za prenos (EMS), med drugim tudi s podpisom sporazuma o medsebojnem povezovanju in zavzemanjem za članstvo KOSTT v evropski organizaciji Evropska mreža operaterjev prenosnih sistemov za električno energijo (ENTSO-E). Ta sporazum naj bi zadeval celotno ozemlje Kosova v skladu s sporazumom o energiji;

- Srbija na Kosovu ustanovi oskrbovalno podjetje (imenovano ElektroSever) ter izpolnjuje pogoje v skladu s kosovskim pravnim in regulativnim okvirom, da podjetju omogoči pridobitev licence za dobavo;
- Srbija prispeva k sklepanju sporazumov o poslovnem sodelovanju z obstoječim distribucijskim podjetjem za ElektroSever, če naj bo to podjetje sposobno opravljati distribucijske storitve;
- Srbija reši vprašanje upravnega odbora elektrarne Gazivode/Ujmani, ki ga je sama imenovala.

Sporazum o telekomunikacijah

- Srbija na Kosovu ustanovi telekomunikacijsko podjetje kot hčerinsko podjetje Telekoma Srbija ter izpolnjuje pogoje v skladu s kosovskim pravnim in regulativnim okvirom, da podjetju omogoči pridobitev licence za klasično telefonijo;
- Srbija spoštuje vse dogovorjene ukrepe in časovni načrt, kar pomeni vzporeden proces med tem, da se Kosovu dodeli trimestna klicna številka, in tem, da se obstoječim mobilnim operaterjem v Kosovu začasno dovoli opravljanje storitev;
- Srbija je prizadevna v procesu sodelovanja med regulativnimi organi na področju telekomunikacij;
- Srbija, če je to potrebno, pristane na to, da Mednarodna telekomunikacijska zveza Kosovu dodeli trimestno klicno številko, in na besedilo biltena navedene zveze, ki je dogovorjeno v okviru akcijskega načrta.

2. Delo v zvezi z izvajanjem sporazumov o tehničnem dialogu iz obdobja med marcem 2011 in februarjem 2012

Carinska vprašanja

- Srbija se loti reševanja vprašanja premeščenih srbskih carinskih upravnih struktur s poimenovanjem „Kosovo“;
- Srbija preneha izdajati dokumentacijo ali odtisovati žige s poimenovanji, ki so v nasprotju z obveznostmi Srbije iz sporazuma z dne 17. januarja 2013.

Integrirano upravljanje meja in skupni prehodi

- Srbija dokonča vzpostavitev vseh prehodov;
- Srbija obdela zahteve po medsebojni pravni pomoči;
- Srbija izboljša nadzor in/ali zapre alternativne in stranske ceste, da zagotovi izključno uporabo uradnih prehodov za blago in osebe, ki vstopajo na Kosovo ali izstopajo iz njega.

Prosti pretok

- Srbija dovoli državljanom tretjih držav vstop v Srbijo iz Kosova;
- Srbija izvaja sporazume glede registrskih tablic na severnem Kosovu za prebivalce Kosova.

Prosti pretok/most v Mitrovici

- Srbija javno podpira izvajanje sporazuma, sklenjenega 25. avgusta 2015, in zlasti njegovega časovnega načrta, katerega cilj je do poletja oziroma najpozneje do konca junija 2016 odpreti most v Mitrovici za ves promet;
- Srbija spoštuje časovne razporede, dogovorjene v sporazumih z dne 25. avgusta 2015.

Regionalno sodelovanje

- Srbija s svoje strani v skladu s skupno dogovorjenimi pogoji omogoča dejansko udeležbo Kosova v preostalih regionalnih pobudah;
- Srbija se zavzema za vključitev predstavnikov Kosova v upravljalne in upravne strukture regionalnih organizacij na podlagi načela zaslužnosti, primerjalnih analiz in posebnih pristojnosti.

Priznavanje univerzitetnih diplom

- Srbija si s Kosovom konstruktivno prizadeva za dosleden postopek, da se dosežejo rezultati, načrtani v sporazumu iz leta 2011.

Sodelovanje z misijo EULEX Kosovo

- Srbija zagotavlja javno podporo za pravosodni proces pod vodstvom misije EULEX, tudi za specializirane senate in urad javnega tožilca.

3. Nadaljnji sporazumi in napredek v zvezi z normalizacijo odnosov

- Srbija ostaja zavezana sodelovanju v dialogu, ki poteka ob pomoči EU, in si v skladu s pogajalskim okvirom še naprej prizadeva za doseganje dodatnih dogovorov v zvezi z novimi temami/področji, s čimer v dobri veri pogloblja normalizacijo; vse to z namenom, da bi se odnosi med Srbijo in Kosovom popolnoma normalizirali.

Glede na navedeno bo morala konferenca ob primernem času ponovno obravnavati to poglavje.
